

Parshat Tsav – Shabat hagadol - 5785 nr. 208

Samenvatting van de parsha

1e Aliya: Aanvullende instructies met betrekking tot het Olah – brandoffer en het Mincha – meeloffer, zijn gedetailleerd beschreven.

2e Aliya: Het speciale offer van de Kohen Gadol op de dag van het zalven en ook het speciale zalfoffer van de reguliere Kohen worden beschreven. In beide gevallen was dit hetzelfde offer; de Kohen Gadol bracht zijn offer echter elke dag, terwijl de reguliere Kohen dit alleen deed op de dag van zijn inauguratie tot de dienst van de Beet Hamikdash. Aanvullende wetten over het zondoffer (Chatat) en het schuldoffer (Asjam) worden ook gedetailleerd beschreven.

3e Aliya: Aanvullende wetten over het vredeoffer (Sjlamim) worden ook beschreven, samen met de delen van het offer die met de Kohen moeten worden gedeeld.

4e, 5e, 6e en 7e Aliyot: De rest van de Parsha beschrijft de eerste zeven dagen van het inauguratieproces voor Aharon en zijn vier zonen. Moshe fungeerde als de Kohen Gadol om leiding te geven aan het inauguratieproces, en het was Aharon en zijn zonen de hele tijd verboden om de Misjkan te verlaten.

Samenvatting van de Haftara voor Shabat Hagadol (Mal-achi 3-23)

Deze haftara wordt gelezen wanneer Shabbat samenvalt met de vooravond van Pesach. In Bijbelse tijden was de dag voor Pesach de deadline voor het geven van tienden, en deze haftara bespreekt het belang van het geven van tienden. Bovendien bevat de haftara profetieën over de toekomstige verlossing, en wordt dus gelezen op de Shabbat die voorafgaat aan de feestdag waarop we onze eerste verlossing vieren.

De profeet Mal-achi begint met een krachtige berisping voor alle kwaaddoeners, en specifiek voor hen die hun tienden achterhouden. "Zal een mens G-d beroven? Toch berooft u Mij, en u zegt: 'Waarmee hebben wij U beroofd?' [Mijn antwoord:] 'Met tienden en met de [terumah](#) - heffing.'" G-d vermaant de Joden vervolgens om nauwgezet te zijn met hun tienden: "Brenge de gehele tiende in de schatkist, zodat er voedsel in Mijn Huis kan zijn, en beproef Mij nu, alstublieft, zegt de Heer der Heerscharen, [en zie] of Ik niet voor u de sluizen van de hemel zal openen en zegen voor u zal uitgieten totdat er geen ruimte meer is om het te volbrengen!"

De profeet berispt vervolgens het volk omdat ze zeggen dat er geen beloning is in het volgen van G-ds wetten en dat de goddelozen ongestraft blijven. Waarop G-d antwoordt dat er niets wordt vergeten, de rechtvaardigen zullen worden beloond en de goddelozen zullen worden gestraft als de tijd daar is. De profeet beeldt vervolgens de beloningen en straffen uit.

De profeet herinnert het Joodse volk eraan zich te houden aan de Tora van Moshe, en eindigt met een boodschap over de toekomstige verlossing: "Zie, Ik zend u de profeet Elia, voordat de grote en ontzagwekkende dag van de Heer komt... om het hart van de vaders terug te brengen door middel van de kinderen, en het hart van de kinderen terug te brengen door middel van hun vaders..."

Pure Verwarring

Naarmate de wetten van de korbanot (offers) vorderen in de volgende Tora-gedeelten, vinden we steeds complexere kwesties die te maken hebben met esoterische spiritualiteit. Het concept van dierenoffers is moeilijk voor ons om te begrijpen, en de wijzen van weleer, inclusief Maimonides en Nachmanides, behandelen de concepten, de redenatie en het doel ervan in detail. Deze week, naast het definiëren van de verschillende wetten die verschillende soorten offers onderscheiden, vertelt de Tora ons over de concepten van tumah en taharah, losjes vertaald als spirituele zuiverheid en onreinheid. Natuurlijk hebben deze wetten niets te maken met hygiënische omstandigheden, maar definiëren ze een staat van spiritualiteit die varieert met de staat van leven en dood. De Tora vertelt ons dat het vlees van een offer dat in contact komt met tamei (onreinheid) niet gegeten mag worden.

De wet is dat wanneer tahor tamei ontmoet (zuiver onzuiver ontmoet) tamei de overhand krijgt en de tahor verlaagt tot een staat van tamei. De Kotzker Rebbe, Rabbi Menachem Mendel Morgenstern, was bezorgd: waarom zo? Waarom is het zo dat tumah taharah devalueert? Waarom is het niet het tegenovergestelde? Wanneer zuiverheid onzuiverheid ontmoet, zou het het automatisch moeten zuiveren? Laat het onzuivere verheven worden door zijn contact met zuiverheid.

Rabbi Shaul Kagan, van gezegende nagedachtenis, was de Rosh Kollel (decaan) van Kollel Bais Yitzchok in Pittsburgh, PA. Naast dat hij een briljante Talmoedische geleerde was, was hij ook erg geestig. Als lid van de Kollel was ik een student van hem, en hij vertelde me ooit het volgende verhaal:

Een man werd vanwege zijn afwijkende gedrag naar een psychiatrische inrichting gestuurd. Na maandenlange behandeling vonden de artsen dat hij genezen was en lieten hem vertrekken. De man weigerde echter te gaan. "Ik zal deze instelling niet verlaten tenzij u een document ondertekent dat ik geestelijk gezond ben," verklaarde hij. De artsen hadden hem een schone lei gegeven en dachten dat ze net zo goed konden instemmen met de vreemde eis.

Niet lang na zijn vrijlating ging de man op sollicitatiegesprek. Nadat hij de vragen behoorlijk indrukwekkend had beantwoord, boog de man zich naar zijn toekomstige baas en vroeg hij oprecht: "Nu u mij over mezelf hebt gevraagd, mag ik u dan een vraag stellen?"

De interviewer antwoordde: "Zeker!"

"Meneer," begon de voormalige psychiatrische patiënt, "bent u normaal?"

De supervisor was een beetje verrast, maar antwoordde: "Dat denk ik wel. Waarom vraag je dat?"

"Ziet u, meneer," verklaarde de aanvrager terwijl hij trots zijn ondertekende document liet zien, "u denkt alleen maar dat u normaal bent. Ik heb een certificaat!"

De Kotzker Rebbe legde uit dat als het gaat om de wereld van puur en onzuiver, er feiten zijn die we zeker weten, en er zijn bijzonderheden waar we nooit zeker van kunnen zijn. De wereld van puurheid is helaas niet zo zeker als de wereld van onzuiverheid. We denken misschien dat iets daadwerkelijk puur is, we nemen aan dat het onaangeraakt en ongehinderd is. We weten echter misschien nooit echt de waarheid. We kennen de geschiedenis ervan niet; waar het naartoe ging; wat het aanraakte of wat het beïnvloedde. We zijn geschokt door afschuw over de daden van

jongeren die als onschuldig en puur werden beschouwd, of leiders die ons op hoog moreel terrein zouden moeten leiden. We dachten dat ze tahor waren. Helaas is wat we misschien puur, onschuldig en heilig vinden, dat soms niet.

Tumah, onreinheid, is daarentegen goed gedefinieerd. We weten met zekerheid wat niet zuiver en heilig is. Het heeft een certificaat. Daarom, legt de Kotzker Rebbe uit, wanneer bonafide tumah zich hecht aan iets dat op zijn best hopelijk en verondersteld zuiver is, prevaleert definitieve onreinheid en verontreinigt dat wat als tahor werd aangenomen.

Als er gevraagd wordt of een item koosjer is, heb ik anderen horen antwoorden. Ik weet dat het onder toezicht staat. Ik hoop dat het koosjer is! In een wereld vol gemengde boodschappen en verwarrende signalen, kunnen we proberen vast te houden aan de waargenomen zuiverheid. En we kunnen hopen en bidden dat de rolmodellen en waarden die we hebben gekozen de juiste zijn. Maar we kunnen zeker wegblijven van die ideeën en acties die duidelijk als onzuiver worden gedefinieerd. Die daden kunnen een impact hebben die krachtig genoeg is om de zuiverste neshamos (zielen) te besmetten. En we kunnen ze vermijden. Ze hebben tenslotte een certificaat! (R. Mordechai Kamenetski)

Duidelijkheid verkrijgen

1. Spirituele genetica

Er zijn drie meningen in de Gemara Nedarim over de reden waarom het Joodse volk 210 jaar lang in slavernij in Egypte werd gehouden. Al deze verklaringen hebben te maken met een tekortkoming van Avraham, onze patriarch. Eén van de redenen voor de Joodse slavernij in Egypte was dat Avraham Hasjem op ongepaste wijze ondervroeg toen hem werd verteld: "Uw kinderen zullen het land Israël erven..." Avraham vroeg Hasjem: "Hoe weet ik dat zij het zullen erven? (Hoe weet ik dat zij het waardig zullen zijn?)" Direct na Avraham's vraag vertelt de Tora ons dat Hasjem tegen hem zei: "Uw kinderen zullen vreemdelingen zijn in een land dat niet van hen is..."

Een andere verklaring die Chazal gaf voor de slavernij van de Joden is, dat Avraham de Tora-studie van zijn studenten onderbrak om ten strijde te trekken om Lot te redden van gevangenschap. Een derde reden die in de Gemara wordt genoemd voor de ballingschap was, dat Avraham de kans miste om een groep mensen tot het monotheïsme te bekeren. Na Avraham's overwinning op de vier machtigste koningen die de Sodomieten gevangen hadden genomen, benaderde de koning van Sodom Avraham en zei: "Geef mij de mensen en neem jij de bezittingen." Avraham's antwoord aan de koning van Sodom was: "Ik zal niet zoveel van je nemen als een draad of een laarzentrekker." Op dit moment had Avraham een kans (als de overwinnaar) om de mensen van Sodom te nemen om ze te bekeren van het heidendom tot het monotheïsme, maar hij deed het niet. Hasjem zei tegen Avraham: "Net zoals je deze mensen hebt toegestaan om heidenen te blijven, en ze niet onder de Goddelijke Aanwezigheid hebt gebracht, zullen je kinderen in de toekomst in een positie worden gebracht om te worden blootgesteld aan het heidendom." (Maat voor maat).

Al deze redenen die worden gegeven voor de slavernij van het Joodse volk in Egypte, zijn gebaseerd op Avraham's tekortkomingen en niet op de tekortkomingen van onze patriarchen Jitzchak of Jakov. Je zou denken dat de tekortkomingen van de andere patriarchen zouden hebben

bijgedragen aan de Joodse ballingschap in Egypte. Toch zien we dat alleen Avraham uitgekozen wordt. Waarom zouden Avraham's nakomelingen gestraft moeten worden voor zijn tekortkomingen? Bovendien vertelt de Tora ons dat ieder mens schuldig is aan zijn eigen zonden, zoals het zegt in het vers: "Ieder mens zal gedood worden voor zijn eigen zonde..." Waarom zou het Joodse volk 210 jaar in Egypte moeten doorbrengen om te boeten voor Avraham's tekortkomingen?

De Gemara Jevamot vertelt ons dat het Joodse volk bepaalde unieke kenmerken bezit, zoals schaamte, genade en de behoefte om daden van vriendelijkheid te verrichten. Al deze kenmerken maken deel uit van de Joodse spirituele "genenpool" omdat ze zijn geërfd van Avraham. Avraham was de voorvader van de spirituele "genenpool" van het Joodse volk. Hij is de grondlegger en de wortel van alle generaties die volgen.

Het principe in de Tora dat "Iedereen zal worden gedood voor zijn eigen zonde..." is alleen van toepassing op een situatie die relevant is voor een enkel individu. Echter, in het geval van Avraham, onze Patriarch, die de "wortel" en het fundament van het Joodse volk was, was zijn niveau van zuiverheid cruciaal en vitaal voor de evolutie en ontwikkeling van het Joodse volk tot het einde der tijden. Als de wortel van een boom ziek is, zal deze ziekte invloed hebben op de groei en ontwikkeling van de boom en zijn vrucht. Op dezelfde manier moest Avraham's onzuiverheid worden gezuiverd als gevolg van zijn tekortkomingen, zodat het Joodse volk een eeuwig, spiritueel volk zou zijn. Daarom moest de onvolmaaktheid die door Avraham was veroorzaakt, worden rechtgezet door ons verblijf in Egypte gedurende 210 jaar.

2. Activeren van het attribuut van genade

In de parsha van deze week stelt de Tora: "Dit is de wet van het olah-offer (het brandoffer)..." Rashi citeert de Gemara, die uitlegt dat dit vers ons leert dat het verbranden van de ledematen en het vet van de offers zelfs 's nachts kan gebeuren.

De Gemara stelt dat het offerproces van het slachten van het dier tot het sprenkelen van het bloed op het altaar overdag moet worden uitgevoerd. Als het bloed ontvangen maar bij zonsondergang nog niet is gesprenkeld, is het offer niet geldig. De Gemara stelt dat verzoening alleen tot stand komt door het sprenkelen van het bloed van het offer. Dus als het bloed overdag is gesprenkeld en vervolgens de ledematen en/of het vet van het offer besmet of ongeldig zijn geworden, heeft de persoon volledig verzoend. Dit komt omdat het sprenkelen van het bloed gedaan werd tijdens de juiste tijdsperiode op een moment dat de ledematen en het vet nog gekwalificeerd waren om te worden verbrand. Het feit dat de ledematen en het vet ongeldig zijn geworden na het sprenkelen, is niet relevant voor de verzoening van de persoon. De vraag is waarom het verzoeningsproces dat het bloed van het offer betreft, overdag moet plaatsvinden?

De Tora verwijst naar offers als "Korban Lashem (Offer aan Hasjem)", wat betekent dat het concept van offer, wat een middel tot verzoening is, alleen mogelijk is als resultaat van het Attribuut van Genade (Midas HaRachamim). Binnen de context van het Attribuut van Gerechtigheid is er geen vergeving. Er is dus geen plaats voor offers. Het Attribuut van Gerechtigheid (Midat HaDin) dicteert dat wanneer iemand zondigt, hij onmiddellijk gestraft moet worden.

De mogelijkheid van verzoening kan alleen overdag plaatsvinden omdat de dag een tijd van Rachamim is; de nacht wordt echter geassocieerd met Din (Oordeel). Bijvoorbeeld, in de afsluitende zegen van de Amidah (Sim Shalom) wordt Hasjem aangeduid als Avi, Vader, wat synoniem is met Genade. De Amidah van de nacht eindigt echter met de verwijzing naar Hasjem als Adon (Meester), wat synoniem is met Oordeel. De relatie tussen een Vader en zijn kind is er een die Genade weerspiegelt, terwijl de relatie tussen Meester en zijn dienaar er een is van Rechtvaardigheid. Daarom kan het bloedritueel van het offer, waardoor verzoening tot stand wordt gebracht, alleen overdag worden besprenkeld omdat het relevant is voor de Midat HaRachamim (Kenmerk van Genade).

De status van het gebed van het afsluitende gebed van de avond (Tefillat Arvit) is "Reshoet" (niet-verplicht), terwijl de ochtend- en middaggebeden verplicht zijn. De Gemara legt uit dat elk van de drie stille gebeden (Shmone Esrei) die we reciteren, overeenkomt met de offers die in de Beet HaMikdash gebracht worden. Shachrit (ochtenddienst) komt overeen met de Tamid Shel Shachar (ochtendgemeenschappelijke offer), Mincha (middaggebed) komt overeen met de Tamid Shel Bein Ha'Arbaayim (gemeenschappelijke offer van de middag) en de Arvit (avondgebed) komt overeen met het verbranden van de ledematen en het vet van de offers die 's nachts plaatsvonden. De nacht werd alleen gebruikt voor het verbranden van de ledematen en het vet als ze overdag niet werden verbrand; als echter alle ledematen en het vet van de dagoffers overdag werden verbrand, zou het altaar 's nachts leeg blijven. De ochtend- en middaggezamenlijke offers werden echter altijd gebracht. Net zoals het verbranden van de ledematen en vetten afhankelijk was van de omstandigheden, zo is ook het reciteren van de Arvit dat. Waarom is de gebedsdienst van de dag verplicht en (in verhouding tot de ochtenddiensten) de avond niet?

Het antwoord is dat men zonder Midat HaRachamim niet in staat zou zijn om het Attribuut van Gerechtigheid te weerstaan. De ochtend- en middagoffers, als de twee gebedsdiensten overdag, zijn op een moment dat de Midat HaRachamim volledig van kracht is om een beroep te doen op Hasjems Attribuut van Genade. De Gemara citeert het vers in Profeten (Navie): "Wij zullen ossen met onze lippen brengen..." wat betekent dat wanneer iemand het deel van een bepaald offer reciteert dat in de Tora staat (en een goed begrip heeft van wat hij zegt), Hasjem die recitatie waardeert als het equivalent van de ossen (het offer).

Omdat onze gebeden direct overeenkomen met de gemeenschappelijke offers van de Beet HaMikdash, die een middel zijn om Midat HaRachamim aan te spreken, is het noodzakelijk dat we bidden met het juiste niveau van concentratie en intentie om aan te spreken op het Attribuut van Genade. Dit is vooral in onze moeilijke tijden, zodat we het hoogste niveau van Genade kunnen verdienen.

3. Het wonder van de vrije keuze

De Tora vertelt ons dat er continu vuur op het Altaar (Mizbéach) moest zijn en dat het verboden was om het te doven. De Tora herhaalt het gebod om het vuur niet te doven twee keer. Rashi citeert Chazal die stellen dat als men het vuur zou doven, men twee Negatieve Geboden zou overtreden. Waarom is de Tora zo onvermurwbaar over het niet doven van het vuur op de Mizbéach? De Chinuch biedt een verklaring:

De Gemara zegt dat er tijdens de Eerste Tempelperiode (Beet HaMikdash) een hemels vuur op het altaar was dat de offers verteerde. Dit was naast het menselijke vuur dat elke dag werd

gebracht. Dit hemelse vuur was hetzelfde vuur dat het offer verteerde dat Aäron had gebracht toen hij begon met zijn ambtstermijn (Parsja Shmini). Dit vuur symboliseerde de Shechina (de Goddelijke Aanwezigheid) die de Mishkan binnenging .

De Gemara in Zvachiem vertelt ons dat toen Shlomo HaMelech (Koning Salomo) de Beet HaMikdash inaugureerde , er 25.000 offers op één dag werden gebracht en de vuren op de Mizbéach verteerden ze allemaal. Het was niet mogelijk dat een aards vuur dit aantal offers in zo'n korte tijd en met dat niveau van intensiteit kon verteren. Het was alleen mogelijk omdat het vuur een hemels vuur was en daarom in staat was om op een bovennatuurlijk niveau te verteren.

Er is een Positief Gebod om dagelijks een aantal keer brandhout aan het Altaar toe te voegen, zodat het vuur continu brandt. Het door de mens gemaakte vuur dat door de Kohen werd gebracht , kon worden gedoofd. Het hemelse vuur kon echter niet fysiek worden gedoofd, omdat het een spirituele oorsprong had. De Chinuch legt uit dat de reden waarom de Tora erop stond dat het vuur op de Mizbéach niet gedoofd mocht worden, was om het wonder van het hemelse vuur dat continu op het Altaar brandde te verbergen. Want als iemand het hemelse vuur (dat Hasjems Aanwezigheid was) op zo'n duidelijke manier zou zien, zou zijn vrije keuze worden weggenomen. Aangezien het doel van het bestaan van de mens is om een staat van vrije keuze te behouden om de mensheid de mogelijkheid te geven om spiritueel te groeien, zou het onthullen van Hasjem's Aanwezigheid door het doven van het door de mens gemaakte vuur in strijd zijn met dat doel.

De Chinuch wijst erop dat we soortgelijke omstandigheden aantreffen bij de splitsing van de zee. De Tora vertelt ons dat voordat Hasjem de zee spleet, er een sterke oostenwind was die de hele nacht blies, wat eindigde met de splitsing van de zee bij zonsopgang. De Chinuch legt uit dat het voorspel van de oostenwind die voorafgaat aan de splitsing van de zee noodzakelijk was om een staat van vrije keuze te behouden. Als iemand ervoor zou kiezen om Hasjems betrokkenheid bij de splitsing van de zee te ontkennen, zou men dit wonder kunnen toeschrijven aan het natuurlijke fenomeen van de sterke wind. Als iemand ervoor kiest om irrationeel te zijn, biedt Hasjem hem de setting om die irrationaliteit uit te drukken. Dit is om iemands vrije keuze te behouden.

De Mishna in Perké Avot (Ethiek van onze Vaders) vertelt ons dat er tien geopenbaarde wonderen waren die elke dag in de Eerste Beet HaMikdash konden worden aanschouwd. Er was bijvoorbeeld een boom die gouden vruchten voortbracht. De vraag die gesteld moet worden, volgens de uitleg van de Chinuch over het niet doven van het vuur, is waarom deze geopenbaarde wonderen geen invloed hadden op onze vrije keuze? Deze wonderen werden zelfs meer geopenbaard dan het vuur dat brandde op de Mizbéach omdat alle Joden getuige waren van deze wonderen; terwijl het vuur op de Mizbéach alleen door de Kohen (de Priester) werd gezien. De niet - Kohen mocht het heiligdom niet verder betreden dan het punt van elf el. Waarom zou het getuige zijn van het vuur een grotere impact hebben dan elk van de andere wonderen ten opzichte van vrije keuze?

Toen het Joodse volk bij de Sinaï stond en zei "Naaseh V'nishma (we zullen doen en we zullen luisteren)", met betrekking tot de Tora, bracht Hasjem de hemel op aarde en alle Joden waren getuige van Hasjems aanwezigheid in dit bestaan. Waarom waren wij bevoorrecht op dit niveau van openbaring? Het antwoord is dat Klal Jisrael op zo'n hoog niveau van spiritualiteit was toen we zeiden "Naaseh V'nishmah (we zullen doen en we zullen luisteren) wat ons waardig maakte voor dit speciale niveau van openbaring. Echter, na de zonde van het gouden kalf (Chet Haégel), was Klal Yisroel niet langer waardig om getuige te zijn van Hasjems aanwezigheid, het vuur van de

Sinai. Daarom was het doven van het vuur op het altaar niet een kwestie van getuige zijn van een geopenbaard wonder, maar eerder het niet zijn op een spiritueel niveau waarop we waardig waren om getuige te zijn van de aanwezigheid van Hasjem .

Nadat Klal Jisrael onwaardig was geworden als gevolg van de Chet Haégel, kon hij Hasjems aanwezigheid niet langer rechtstreeks aanschouwen, maar moest de Mishkan gebouwd worden om de Shechina te huisvesten. Zo werd het hemelse vuur in de Mishkan verborgen, niet omdat het onze vrije keuze zou ondermijnen, maar omdat we niet langer waardig waren om er rechtstreeks getuige van te zijn.

Na de vernietiging van de Eerste Beet HaMikdash werd Klal Jisrael nog minder waardig; daarom was Hasjems aanwezigheid er niet meer , zelfs niet in verhulling. Vanwege ons huidige spirituele niveau nemen we geen geopenbaarde wonderen meer waar, noch zien we wonderen in de natuur. We moeten daarom onze Tora-studie en naleving vergroten om het verdienen om Hasjem te kunnen waarnemen in de staat van verhulling.

4. Hoe word je vrij

De Maharal citeert in zijn werk Gevurat Hashem de Midrasj die stelt dat nadat Moshe was teruggekeerd naar Egypte als de Verlosser van Israël, hij een aantal wonderen verrichtte voor de Joden om zichzelf te vestigen als de agent van G-d . De Tora vertelt ons dat nadat Moshe de wonderen verrichtte, "Va Ya-ameen Haam (En het volk geloofde)." De Midrasj zegt dat op het moment dat de Joden geloofden, de slavernij ophield. De Egyptenaren waren niet langer in staat om de Joden te onderwerpen nadat ze hun geloof in Hasjem hadden aangenomen .

De Maharal vraagt – wat is het verband tussen het geloof van de Joden in G-d en de onmiddellijke beëindiging van hun slavernij? De Maharal legt uit dat een slaaf een persoon is die te allen tijde volledig wordt beïnvloed en gecontroleerd door de wensen en grillen van zijn meester; terwijl daarentegen volgens de Joodse wet een werknemer het recht moet hebben om zijn relatie met de werkgever op elk gewenst moment te beëindigen, zodat hij niet de houding van een slaaf aanneemt.

Als mens worden we gecontroleerd en gebonden door de invloeden van de wereld om ons heen. Bijvoorbeeld, als het wereldbeeld heidendom was en we onszelf toestaan om onderworpen te worden aan dit wereldbeeld, dan zouden we onszelf vestigen als mensen die zichzelf toestaan om beïnvloed te worden door anderen. Zo kan zo iemand onderworpen worden aan slavernij, wat een extremer niveau van externe invloed is. Als iemand echter tegen de stroom van zijn omgeving ingaat en zichzelf niet toestaat om onderworpen te worden aan de invloeden en overtuigingen van de wereld, dan vestigt hij zichzelf als een wezen dat niet onderworpen is aan externe invloed. Zo kan hij niet onderworpen worden aan slavernij.

Met dit diepgaande concept kunnen we begrijpen waarom de Joden, op het moment dat ze geloofden dat Moshe de agent was van G-d , de Almachtige Macht (Het allesomvattende Universele Wezen), ondanks de overtuigingen van hun heidense meesters, de Egyptenaren, niet langer gebonden waren. Vanwege hun nieuw aangenomen spirituele houding, waardoor ze zichzelf niet lieten beïnvloeden, konden ze boven de fysieke beperkingen uitstijgen die hun meesters hen oplegden.

Hoewel het Joodse volk de heidense overtuigingen van de wereld verwerpt, zijn we toch in grote mate onderhevig aan invloeden van buitenaf. We maken ons bijvoorbeeld zorgen over hoe mensen ons zien en hoe ze ons zullen beïnvloeden. In plaats van onverschillig te zijn en ons hierdoor niet te laten afschrikken van ons leven zoals de Tora voorschrijft.

De Gemara vertelt ons, dat niets een persoon kan beïnvloeden tenzij Hasjem dat wil. Rabbijn Chaim van Voloszen zt'l legt uit, dat als een persoon echt gelooft dat niets in deze wereld hem kan beïnvloeden tenzij het de Wil van Hasjem is, hij dan door niemand geschaad kan worden vanwege dit geloof. Als een persoon zichzelf echter geliefd maakt bij anderen in een poging om gunst te verwerven in hun ogen, vestigt hij zichzelf als een persoon die onderhevig is aan andere invloeden. Zo kan hij beïnvloed worden door de keuzes van andere mensen. Dit is vergelijkbaar met de concepten die de Maharal van Praag presenteerde die we eerder hadden genoemd.

Vandaag de dag leven we in zeer ernstige tijden waarin Joden elke dag in Israël worden vermoord en verminkt. Sinds de Tweede Wereldoorlog hebben we zulke gevaarlijke tijden niet meer gezien. Hoe wekken we het Attribuut van Genade van Hasjem op om ons te beschermen?

Als we onszelf wijsmaken dat we beschermd zullen worden door onze politieke bondgenoten of vanwege de superioriteit van de Israëlische strijdkrachten, dan vertrouwen we op iets anders dan Hasjem om ons te beschermen. We geloven niet dat ons niets kan overkomen, tenzij Hij dat zo acht.

De Ramban zegt dat het Joodse volk altijd een staand leger heeft gehad, niet omdat het leger zelf onze enige bescherming was, maar eerder vanwege het principe dat we niet op wonderen vertrouwen. We moeten het initiatief nemen; de uiteindelijke overwinning komt echter alleen tot stand met de hulp van Hasjem.

We zullen binnenkort aan de Seder zitten, als God het wil, en we zullen vertellen hoe in elke generatie onze vijanden tegen ons in opstand kwamen en probeerden het Joodse volk te vernietigen, zonder succes. Hebben onze vijanden ons niet vernietigd vanwege onze legers of politieke bondgenoten? Hebben we de geschiedenis overleefd tegen alle verwachtingen in vanwege strategie of superieure vuurkracht? We overleven omdat Hasjem onze overleving wil. Het is niet genoeg om dit conceptueel te begrijpen - we moeten dit concept internaliseren als onze realiteit. Hoe meer we in staat zijn om het feit te internaliseren dat Hasjem onze enige bondgenoot en redder is, hoe minder we onderworpen zullen zijn aan de slavernij en de beperkingen van de wereld.

Hiermee kunnen we nu de Mishna in gemara Sotah begrijpen die spreekt over de gebeurtenissen rond de komst van Moshiach. De Mishna stelt dat op het moment vlak voor Moshiach, arrogantie en brutaliteit buiten controle zullen zijn - "De jongeren zullen hun ouderen niet respecteren en enige wat we nog hebben is onze Vader in de hemel om op te vertrouwen." De betekenis hiervan is dat wanneer we ons realiseren dat we alleen op Hashem kunnen vertrouwen en op niemand anders dan Hem, onze uiteindelijke verlossing zal plaatsvinden.

5. De ware betekenis van vrijheid

De mannen van de Hoge Vergadering, die de tekst van alle verschillende gebedsdiensten samenstelden, kozen de juiste referenties voor elk van de feesten en feestdagen. Zo wordt Pesach (Pascha) in de Amidah (het Stille Gebed) aangeduid als Chag HaMatzot Zman Cheroetenoe (Het

Matses-feest, de Tijd van onze Vrijheid). De eenvoudige betekenis van Zman Cheroetenoe (de Tijd van Onze Vrijheid) is dat we werden bevrijd van onze slavernij in Egypte. Maar wat is de betekenis van "vrijheid"? En wat was het doel van deze vrijheid? Was het niet om onderworpen te zijn aan een meester? Of was het iets met een groter doel?

Rabbin Moshe Chaim Luzzato legt in zijn werk Derech Hashem (De Weg van G-d) uit, dat ondanks het feit dat Egypte werd gedecimeerd als gevolg van de Tien Plagen die over hen werden gebracht, de Joden niet vrij waren van de ware slavernij totdat we Egypte daadwerkelijk verlieten. Het Joodse volk was zo besmet en doordrongen van de intense spirituele besmetting van Egypte dat het noodzakelijk was om door G-d uit die locatie te worden gehaald, om van die besmetting te worden bevrijd. In Egypte was de realiteit van spirituele groei niet relevant voor het Joodse volk. Het was pas als gevolg van de uittocht uit Egypte dat het spirituele reinigings- en revalidatieproces kon beginnen. Toen we het hadden over Zman Cheroetenoe, verwezen onze rabbijnen niet alleen naar onze fysieke vrijheid, maar nog meer naar onze spirituele vrijheid die ons het vermogen gaf om spiritualiteit te waarderen. Het verlaten van Egypte was de voorbereidende fase om ons in staat te stellen de Sinaï te naderen.

De Ramchal zegt dat als we in gedachten houden wanneer we (de derde paragraaf van de Shema) reciteren: "Ik ben Hasjem , uw G-d , die u uit het land Egypte heeft geleid", we in gedachten houden dat Hasjem ons het vermogen heeft gegeven om spiritualiteit te waarderen, dan zullen we op dat moment ontvankelijker en gevoeliger worden voor spiritualiteit.

Voordat het Joodse volk Egypte verliet, moesten ze voldoen aan de vereisten van de besnijdenis en het brengen van de Korban Pesach (het Paasoffer). Waarom was de besnijdenis een vereiste om Egypte te verlaten? De Olalat Efraim legt uit dat wanneer we de externe bedekking orlah (bedekking) (de voorhuid) verwijderen door middel van de besnijdenis, Hasjem de interne bedekking van ons hart verwijdert (Orlat HaLev). De interne bedekking van ons hart staat ons niet toe om enige capaciteit voor spirituele groei te hebben, - we worden volledig geblokkeerd. Dit is de reden waarom de besnijdenis een vereiste was om Egypte te verlaten en uiteindelijk de Tora op de berg Sinaï te ontvangen.

Wanneer we vertellen dat Pesach Zman Cheroetenoe is, betekent dit niet dat we vrij zijn om te doen wat we willen. Zman Cheroetenoe betekent dat dit een tijd is waarin we spirituele vrijheid en helderheid hebben om de keuze te maken tussen goed en kwaad. Maar als iemand dit gevoel van vrijheid niet heeft, dan is die persoon niet echt vrij. Hoe wordt iemand vrij en behoudt hij die vrijheid? Chazal vertellen ons dat de enige echte vrije persoon degene is die zich bezighoudt met Tora-studie. Daarom moeten we tijdens Pesach , de tijd van onze vrijheid, begrijpen en waarderen dat we niet uit Egypte zijn bevrijd om alleen onze slavernij te beëindigen, maar om de Tora op de Sinaï te ontvangen en om ware spirituele vrijheid te bereiken. (R. Josef Kalatski)

B"H , de volgende uitgave Parshat Shemini , een week na Pesach

Shabat shalom en een koosjere en vrolijke Pesach

Voor suggesties en commentaar : mobi166@hotmail.com

Gelieve dit blaadje (deze link) ook door te sturen aan vrienden en kennissen.

(en je bronnen zullen zich naar het buitenland verspreiden (משלי ה:טז) ויפוצו מעינותיך חוצה)